

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

BATMAN BELEDİYESİ

2015 YILI

SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Ekim 2016

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ	1
2.	DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU	3
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU.....	3
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	3
5.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI.....	5
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ	8
7.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER	9
8.	EKLER.....	24

1. KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ

Kurumun 2015 Yılı mali durumu hakkında bilgi, özet olarak aşağıda yer alan mali tablolarda verilmiştir.

Tablo 1: Bütçe Giderleri

NEV'İ	BÜTÇE TAHMİNİ	GERÇEKLEŞEN GİDER	ORAN(%)
Personel Gideri	51.032.900,00	49.860.919,46	97,70
Sos. Güv. Kur.Dev. Primi Gid.	9.886.200,00	9.253.439,42	93,60
Mal ve Hizmet Alımı	98.550.400,00	90.025.062,38	91,35
Faiz Giderleri	8.485.000,00	65.732.771,03	774,69
Cari Transferler	5.937.000,00	9.122.313,10	153,65
Sermaye Giderleri	53.608.500,00	37.030.249,92	69,08
Sermaye Transferleri	0,00	0,00	0,00
Yedek Ödenekler	12.500.000,00	0,00	0,00
TOPLAM	240.000.000,00	261.024.755,31	108,76

Tablo 2: Bütçe Gelirleri

NEV'İ	BÜTÇE TAHMİNİ	GERÇEKLEŞEN GELİR	ORAN (%)
Vergi Gelirleri	32.248.800,00	21.764.654,91	67,49
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	45.183.000,00	26.777.958,11	59,27
Alınan Bağış ve Yardımlar	2.133.000,00	999.754,22	46,87
Diğer Gelirler	207.010.000,00	180.808.646,48	87,34
Sermaye Gelirleri	6.500.000,00	843.067,71	12,97
Alacaklardan Tahsilatlar	0,00	0,00	0,00
Red ve iadeler (-)	0,00	-9.024.630,34	0,00
TOPLAM	293.074.800,00	231.194.081,43	78,89

Tablo 3: Bütçe Emanetleri (Borçlar)

NEV'İ	BORÇ	ALACAK	DEVİR
İşçi Sendika Üye Aidatları	73.200,06	78.491,15	5.291,09
Memur Sendika Üye Aidatları	570.038,29	643.393,37	73.355,08
Diğer Emanetler	8.478.215,15	18.274.631,35	9.796.416,20
Vergi Borçları	30.665.374,52	34.162.706,61	3.497.332,09
Sgk Borçları	57.392.780,49	68.764.036,38	11.371.255,89
Elektrik Borçları	40.321.000,83	41.413.230,25	1.092.229,42
Personel Alacakları (Emekliler Dahil)	6.830.684,02	9.456.056,96	2.625.372,94
Yüklenici Alacakları	22.793.327,32	28.956.541,70	6.163.214,38
TOPLAM	167.124.620,68	201.749.087,77	34.624.467,09

Batman Belediyesi muhasebe işlemlerini Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'ne tabi olarak yürütmektedir. Bu bağlamda ürettiği mali tablolar, adı geçen yönetmeliğin 415 inci ve 419 uncu maddelerinde geçen defter, cetvel ve tablolardan oluşmaktadır.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esasların 5 inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bunlar ile usul ve esasların 8 inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Kasa sayım tutanağı,
- Banka mevcudu tespit tutanağı,
- Alınan çekler sayım tutanağı,
- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı,
- Teminat mektupları sayım tutanağı,
- Değerli kağıtlar sayım tutanağı,

- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu,
- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu,
- Faaliyet sonuçları tablosu.

Denetim görüşü, kamu idaresinin temel mali tablolarından olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

BULGU 1: İlk Madde ve Malzeme Hesabının Kullanılmaması

Kurumun muhasebe kayıtlarının incelenmesi neticesinde 150-İlk Madde ve Malzeme Hesabının kullanılmadığı tespit edilmiştir.

5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununun 44 üncü maddesine istinaden, 28.12.2006 tarih ve 2006/11545 sayılı Bakanlar Kurulu kararı ile yürürlüğe giren Taşınır Mal Yönetmeliği'nin 15 inci maddesinde "Satın Alınan Taşınırların Giriş İşlemleri" ayrıntılı bir şekilde düzenlenmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 102, 103, 104 ve 105 maddelerinde ise 15-Stoklar Hesabı ile 150- İlk Madde ve Malzeme Hesabının işleyişi ve niteliği ayrıntılı olarak düzenlenmiştir.

Taşınır Mal Yönetmeliği gereği, taşınır işlem fişlerinin muhasebe birimine gönderilmesi, muhasebe birimlerince de ilgili hesaplara kaydedilmesi gerekmektedir.

Satın alma suretiyle elde edilen stokların giriş işlemleri için düzenlenen Taşınır İşlem Fişlerinin bir nüshası ödeme ekin de olmalıdır. Bu çerçevede 15- Stoklar Hesap grubundaki hesapları kullanılmalıdır. Faaliyet gösteren bir idarenin, stoklarında bulunmasa bile, en azından kırtasiye malzemesi kullanması gerektiği dikkate alınır, bu grupta yer alan 150-İlk Madde ve Malzeme Hesabının da faal olan her idarede mutlaka kullanılması gerekmektedir.

Kurumda 150-İlk Madde ve Malzeme Hesabı'na kaydedilmesi gereken Mal ve malzeme satın alınıp tüketilmesine rağmen, bu satın alma ve tüketim muhasebe kayıtlarına alınmamakta, satın alınan mal ve malzemenin giriş kaydı ve kullanılması sonucu tüketim (çıkış) kaydı yapılmamaktadır.

Bu durumun tabii sonucu olarak, 150-İlk Madde ve Malzeme Hesabı hiç kullanılmaması, bu hesap yerine mal ve malzeme satın alındığı sırada henüz kullanılmadan direkt gider yapılarak 630-Gider Hesabına kaydedilmesi, mali tablolarının doğruluğu ve güvenilirliğini olumsuz yönde etkilediği düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Usulü Yönetmeliğinin 102, 103, 104 ve 105 maddeleri ve Taşınır Mal Yönetmeliği hükümlerine göre 2016 Mali Yılı Yönetmelik ve Kanun hükümlerine göre işlem gerçekleştirilmiştir" denilmektedir.

Sonuç olarak Bulgumuzda konu edilen husus 2014 Sayıştay Denetim Raporunda yer almış ve 2015 yılında bu konu düzeltilmediği kurum tarafından kabul edilerek, mevzuatta öngörülen işlemlerin 2016 mali yılından itibaren yapılmaya başlandığı bildirilmiştir.

Kurumda, satın alınan ilk madde mal ve malzemenin giriş ve kullanılması sonucu tüketim (çıkış) işlemlerinin mevzuata uygun olarak 150-İlk Madde ve Malzeme Hesabına kaydedilmesi konusu sonraki yıllar denetimlerimizde takip edilecektir.

BULGU 2: Taşınır Yönetim Hesabının Düzenlenmemesi

Taşınırlara ilişkin envanter çıkarılarak muhasebe kayıtlarına alınmasından ve yılı içinde giriş ve çıkış işlemi yapılan mal ve malzemeye ilişkin kayıtların tutulmasından sonra yılı bazında taşınır yönetim hesabının düzenlenmediği görülmüştür.

Bakanlar Kurulu'nun 28.12.2006 tarih ve 2006/11545 sayılı Kararı'na istinaden 18.01.2007 tarih ve 26407 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan Taşınır Mal Yönetmeliği'nin "Envanteri Yapılan Taşınırların Muhasebe Birimine Bildirilmesi" başlıklı Geçici 2'nci.maddesinde: "*Harcama birimlerinde; 150, 253, 254 ve 255 hesap kodlarında izlenmesi gereken taşınırların fiili envanterleri, 30.06.2007 tarihi itibarıyla yapılır ve söz konusu taşınırlar, kayıtlı değerleri üzerinden, kayıtlı değeri yoksa değer tespit komisyonu tarafından belirlenen değer üzerinden düzenlenecek Taşınır İşlem Fişi ile ilgili defterlere kaydedilir. Düzenlenen Taşınır İşlem Fişleri'nin birer nüshası muhasebe birimine gönderilir*" hükmü,

"*Taşınır Yönetim Hesabı*" başlıklı 34.maddesinde: "*Harcama yetkilileri tarafından Sayıştay'a verilecek taşınır yönetim hesabı; önceki yıldan devreden taşınırlar ile yılı içinde girenleri, yılı içinde çıkışı yapılan taşınırlar ile ertesi yıla devredilenleri ve yıl sonunda yapılan sayım sonucu bulunan fazla ve noksanları gösterir*" hükmü,

"*Kamu İdarelerinde Yapılabilecek Düzenlemeler ile Defter ve Belgelerin Elektronik Ortamda Tutulması*" başlıklı 11'nci maddesinde: "*(1)Taşınırların tüm giriş ve çıkış kayıtları ile kullanılacak defter, belge ve cetvellerin bilgisayar ortamında tutulması ve düzenlenmesi esastır*" hükmü yer almıştır.

Harcama birimlerinde taşınır malların envanteri çıkarılarak, bunlara ilişkin düzenlenen taşınır işlem fişinin birer nüshasının muhasebe birimine gönderilmesi gerekmektedir. Taşınır Mal Yönetmeliği'ne göre Kurum, taşınırlarının envanterini 30.06.2007 tarihi itibarıyla yaparak muhasebe kayıtlarına alması, daha sonra yılı içinde giren ve çıkan mal ve malzemeye

ilişkin kayıtların yapılmasından sonra yılı bazında taşınır yönetim hesabını düzenleyerek Sayıştay'a göndermesi gerekmektedir.

Batman Belediyesinde taşınır yönetim bilgi sistemi kurulmamış, giriş ve çıkış yapılan mal ve malzemeye ilişkin kayıtlar usulüne uygun olarak tutulmamış, taşınırlar için sayım işlemi yapılmamış ve taşınır yönetim hesabı düzenlenmemiştir.

Kamu idaresi cevabında; "Taşınır Yönetim dönemi hesabının çıkarılması kapsamında 2016 yılında Tüm Birimlere yazı yazılmış olup Taşınır kayıt ve Kontrol Yetkililerin tayin edilmesi ve mevcut taşınır ve taşınmazların sisteme kaydı yapılması için program aktifleştirilmiş ilgili personellere gerekli eğitim verilmiş olup iş ve işlemlerimiz devam etmektedir. Kanun ve Yönetmelik hükümlerine göre işlem tesis edilmiştir" denilmektedir.

Sonuç olarak Bulgumuzda konu edilen husus 2014 Sayıştay Denetim Raporunda yer almış ve 2015 yılında bu konu düzeltilmediği kurum tarafından kabul edilerek, mevzuatta öngörülen işlemlerin 2016 yılı için bu konuda çalışmaların yapıldığı bildirilmiştir.

Mevzuat hükümlerine uygun olarak taşınırların bütün giriş ve çıkış kayıtları yapılmalıdır. Söz konusu kayıtlar ile kullanılacak defter, belge ve cetvellerin bilgisayar ortamında tutulması, düzenlenmesi ve taşınır yönetim hesabının düzenlenerek Sayıştay'a verilmesinin sağlanması gerekir.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Batman Belediyesi 2015 Yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan mali rapor ve tablolarının, “Denetim Görüşünün Dayanakları” bölümünde açıklanan nedenlerden dolayı, tüketim amacıyla alınan taşınırların doğrudan gider yazılarak İlk Madde ve Malzeme Hesabına kaydedilmemesi sonucu “Taşınırlar” (150- İlk Madde ve Malzeme Hesabı) hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesabının Kullanılmaması

Kurumda 6111 sayılı kanun ile 6552 sayılı kanun kapsamındaki vatandaşlarca başvurulup yapılandırılan alacaklar olmasına rağmen bu alacakların, 122-Gelirlerden Tecilli Ve Tehirli Alacaklar Hesabı veya 222-Gelirlerden Tecilli Ve Tehirli Alacaklar Hesabında izlenmediği tespit edilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin "222-Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesabının niteliği" başlıklı 150' inci maddesinde aynen:

" Bu hesap, mevzuatı gereğince gelirlerden alacaklar hesabı veya gelirlerden takipli alacaklar hesabında kayıtlı tutarlardan faaliyet dönemini aşan süreyle tecil veya tehir edilen tutarların izlenmesi için kullanılır."

Aynı Yönetmeliğin "Hesabın işleyişi" başlıklı 151 inci maddesinde aynen,

"Gelirlerden tecilli ve tehirli alacaklar hesabına ilişkin borç ve alacak kayıtları aşağıda gösterilmiştir.

a) Borç

Gelirlerden alacaklar hesabı veya gelirlerden takipli alacaklar hesabında kayıtlı tutarlardan faaliyet dönemini aşan süreyle tecil ve tehir edilenler bu hesaba borç, ilgisine göre 120-Gelirlerden Alacaklar Hesabı veya 121-Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabına alacak kaydedilir.

b) Alacak

1 - Bu hesapta kayıtlı tecil ve tehirli alacaklardan, tecil ve tehiri kaldırılanlar bu hesaba alacak, ilgisine göre 120-Gelirlerden Alacaklar Hesabı veya 121-Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabına borç kaydedilir.

2 - Bu hesapta kayıtlı tutarlardan dönem sonunda tecil süresi bir yılın altına inenler bu hesaba alacak, dönen varlıklar ana hesap grubu içindeki 122-Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesabına borç kaydedilir." denilmektedir.

Batman Belediyesinin 6111 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması Hakkında Kanun ile 6552 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılmasına Dair Kanun

kapsamında tecil ettiği alacakları, ödeme zamanına göre; vadesi bir yılın üzerinde olanları 222-Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesaplarında , vadesi bir yılın altına inenleri ise 122- Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesaplarında izlemesi gerekmektedir.

Bu hesapların kullanılmaması nedeniyle mali tabloların gerçek durumu yansıtmadığı düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "222- Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar hesabının işleyişiyasal mevzuat hükümleri kapsamında yapılacaktır" denilmektedir.

Sonuç olarak Kurum tarafından bulguda belirtilen hususlara iştirak edilmekte olup, "222-Gelirlerden Tecilli Ve Tehirli Alacaklar Hesaplarının Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre kullanılacağı" belirtilmiştir. Konu, sonraki yıllar denetimlerimizde takip edilecektir.

BULGU 2: Gelirlerden Alacaklar Hesabının Kullanılmaması

Kurumun vadesi bir yılın üstünde olan alacaklarını, 220-Gelirlerden Alacaklar Hesabında takip etmediği, bu hesabın hiç kullanılmadığı tespit edilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin "220 Gelirlerden Alacaklar Hesabı" başlıklı 149'uncu maddesinde; " mevzuatı gereğince tahakkuk ettirilen ve içinde bulunulan faaliyet dönemini takip eden dönemlerde tahsili gereken, gelirlerden alacakların izlenmesi için kullanılır." şeklinde hesabın işleyişi düzenlenmiştir.

Mevzuata göre, vadesi bir yılı aşan faaliyet alacaklarından biri 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununda Harcamalara katılma payı olarak düzenlenmiştir. Harcamalara katılma payları belediyelerce, payların ilan ve tebliğ edildiği yılı takip eden yıldan itibaren iki yılda ve dört eşit taksitle ödenebilir. Buna göre bu paylar 220-Gelirlerden Alacaklar Hesabında izlenmelidir. Ayrıca bu hesapta takip edilen faaliyet alacaklarından yılsonunda vadesi bir yılın altına inenlerin, 120-Gelirlerden Alacaklar Hesabına aktarılması gerekmektedir.

Ancak Kurumda, 220 Gelirlerden Alacaklar Hesabının hiç kullanılmadığı, bu hesabın yerine faaliyet alacaklarının tamamının 120 Gelirlerden Alacaklar Hesabına kaydedildiği tespit edilmiştir.

Batman Belediyesinin, vadesi bir yılı aşan faaliyet alacaklarının 220-Gelirlerden Alacaklar Hesabında izlemesi, ayrıca bu hesapta takip edilen faaliyet alacaklarından

ylsonunda vadesi bir yılın altına inenlerin, 120-Gelirlerden Alacaklar Hesabına aktarması gerekmektedir.

220-Gelirlerden Alacaklar Hesabının kullanılmaması neticesinde mali tabloların gerçek durumu yansıtmadığı düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "220- Gelirlerden Alacaklar Hesabı Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Usulü Yönetmeliğinin 149 uncu maddesine göre hesabın işleyişi kullanılacaktır" denilmektedir.

Sonuç olarak Kurum tarafından bulguda belirtilen hususlara iştirak edilmekte olup, "120/220-Gelirlerden Alacaklar Hesaplarının Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre kullanılacağı" belirtilmiştir. Konu, sonraki yıllar denetimlerimizde takip edilecektir.

BULGU 3: Sayıştay İlamlarının İnfazının Yapılmaması

Kurumun kişilerden alacaklar hesabının incelenmesi sonucunda, Sayıştay İlamları Cetvelin de yer alan çeşitli yıllarda hesap ve işlemlerinin Sayıştay'ca yargılanmasıyla tazmin hükmolunan ve 140-Kişilerden Alacaklar Hesabına kaydedilen toplam 199.427,89 TL kamu zararının sorumlularından tahsil edilmediği tespit edilmiştir.

6085 sayılı Sayıştay Kanunu' nun 7'inci maddesindeki "*Sorumlular ve Sorumluluk halleri*" belirtilmiştir.

Kanunun "Kamu idareleri ve görevlilerinin sorumluluğu" başlıklı 9'uncu maddesinde; "*Sayıştay ilamlarının infazını izlemeyen ve gereklerini yerine getirmeyenler hakkında da üçüncü fıkradaki hükümler uygulanır.*" denilmiştir.

Kanunun "İlamların infazı" başlıklı 53'üncü maddesinde aynen; "*(1) Sayıştay ilamları kesinleştikten sonra doksan gün içerisinde yerine getirilir. İlam hükümlerinin yerine getirilmesinden, ilamların gönderildiği kamu idarelerinin üst yöneticileri sorumludur.*

(2) İlamlarda gösterilen tazmin miktarı hüküm tarihinden itibaren kanuni faize tabi tutularak, 9/6/1932 tarihli ve 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu hükümlerine göre tahsil olunur." hükmü yer almaktadır.

Diğer taraftan 5393 sayılı Belediye Kanununun "*Belediye Başkanın Görev ve Yetkileri*" başlıklı 38'inci maddesinin f) bendiyle Belediye Başkanı Belediyenin gelir ve alacaklarını takip ve tahsil etmekle görevlendirilmiştir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanununun 61'inci maddesinin birinci fıkrasında; “Muhasebe hizmeti; gelirlerin ve alacakların tahsili, ...işlemleridir. Bu işlemleri yürütenler muhasebe yetkilisidir.” denilmektedir.

Ayrıca Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinde “Sayıştay ilamları ile tazmin olunan alacaklar, ilamında faizin başlangıcı hakkında hüküm varsa belirtilen tarihten, aksi takdirde karar tarihinden itibaren faize tabidir” hükmü mevcuttur.

Buna göre; Batman Belediyesi geçmiş mali yılı hesaplarının Sayıştay’ca yargılanması sonrasında düzenlenen ilamlarda tazmin hükmedilen tutarlar kesinleştikten sonra sorumlularca ilamın kendilerine tebliğ tarihinden itibaren doksan gün içinde Belediye’ye ödenmesi gerekmektedir. Sorumlular doksan gün içerisinde rızaen ödeme yapmazlarsa bu sefer icra iflas kanunu hükümlerine göre takip yapılmalıdır.

Ancak kurumda, 2015 mali yılı itibariyle infazı yapılmamış ayrıntısı aşağıdaki tabloda yer alan toplam 199.427,89 TL tutarındaki Sayıştay ilamlarının kanuni faizi ile tahsilinin yapılmamasından dolayı kurum mali tablolarında gerçek durumu yansıtmamaktadır.

SAYIŞTAY İLAMLARI CETVELİ			
Borçlunun Adı Soyadı	Borç Miktarı	İlamın Kesinleştiği Tarih	Kalan (TL)
Şerif KALAYCI-A Necati İRKİN	143,48	2004	143,48
Mehmet DEMİRAL-M.Mensur YÜKSEL	541,07	2005	541,07
Şakir KAKALIÇOĞLU-M.Mensur YÜKSEL	1.047,00	2005	1.047,00
Mehmet DEMİRAL-Suat TURAN	2.130,00	2005	2.130,00
Şakir kakaliçoğlu-M.Mensur Yüksel	769,57	2005	769,57
M.Emin ARGÜN-Salih GÜLTEKİN--Mensur YÜK	5.010,50	2005	5.010,50
Ahmet YÜKSEL-M.Mensur YÜKSEL	544,50	2005	544,50
Cengiz CANPOLAT-A.ÇAĞIL-Ahmet YÜKSEL	1.261,88	2005	1.261,88
Ahmet YÜKSEL-Suat TURAN	621,52	2005	621,52
M.Şerif KALAYCI-M.Mensur YÜKSEL	498,00	2005	498,00
M.Şerif KALAYCI-M.Mensur YÜKSEL	1.514,75	2005	1.514,75
Ahmet YÜKSEL-Suat TURAN-M.Mensur YÜKSEL	791,97	2005	791,97

Kuttbettin GÜNDÜZ-Suat TURAN	2.900,00	2005	2.900,00
Şakir KAKALIÇOĞLU-M.Mensur YÜKSEL	425,38	2005	425,38
A.Rıza TAŞAR-M.Mensur YÜKSEL-Suat TURAN	7.184,07	2005	7.184,07
Mahmut YILDIZ-M.Emin ARGÜN-M.Mensur YÜKS	720,00	2005	720,00
M.Şerif KALAYCI-A.Necati İRKİN	4.167,79	1996	4.167,79
Salih SEVİM-M.Mahsum KAHRAMAN	1.437,69	1996	1.437,69
Şehmuz KALKAN-Ahmet YÜKSEL- Hüseyin KALK	1.540,24	2010	1.540,24
Ömer ERİMAN-M.Şirin YAVUZ (MADDE:3)	2.701,80	2010	2.701,80
Mehmet EREM-A.Necati İRKİN	119,75	2010	119,75
Suat TURAN-Ahmet YÜKSEL-A.Necati İRKİN	294,53	2004	294,53
MURAT ALTUN -AHMET YÜKSEL-A.NECATI İRKİN	354,26	2014	354,26
HÜSEYİN KALKAN-AHMET TURĞUT	76.000,00	2014	76.000,00
TARİH İMRET-NARİN EROL	4.500,00	2014	4.500,00
TARİH İMRET-VEYSEL ÇOTAK	9.000,00	2014	9.000,00
TAHİR İMRET-NARİN EROL-AHMET TURGUT	6.500,00	2014	6.500,00
M.SAİT KELEÇİOĞLU-SELİM TAŞ AHMET TURGUT	23.227,56	2014	23.227,56
M.SAİT KELEÇİ-ŞEHMUZ KALKAN-AHMET TURGUT	25.672,44	2014	25.672,44
HÜSEYİN TÜZER-RECEP KAVUŞ	9.470,68	2014	9.470,68
M.KELEKÇİ-LATİF SEÇKİN-AHMET TURGUT	8.337,46	2004	8.337,46
TOPLAM	199.427,89		199.427,89

Kamu idaresi cevabında; "Sayıştay İlamlarının infazı kapsamında kişi borcu bulunan personellere tebligat yapılmış olup gerekli mali işlemler başlatılacaktır" denilmektedir.

Sonuç olarak Bulgumuzda konu edilen Sayıştay İlamlarının infazının yapılmaması ile ilgili olarak idare tarafından borçlu personele tebligat yapıldığı belirtilmiştir, konu sonraki yıl denetimlerinde izlenmeye devam edilecektir.

BULGU 4: Kalkınma Ajansı Payının 363-Kamu İdareleri Payları Hesabında İzlenmemesi

Kurum tarafından Kalkınma Ajansına ödenen katılım payının 363-Kamu idareleri

Payları Hesabı yerine 103 Verilen Çekler ve Ödeme Emirleri Hesabında izlediği tespit edilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 363-Kamu idareleri Payları Hesabının niteliğini düzenleyen 243 üncü maddesinde aynen;

“Bu hesap, bütçe geliri olarak nakden veya mahsuben tahsil edilip, özel kanunları gereğince diğer kurumlara aktarılmak üzere hesaplanan tutarların izlenmesi için kullanılır.” hükmü,

Hesabın işleyişini düzenleyen 244 üncü maddesinde ise;

“Kamu idareleri payları hesabına ilişkin alacak ve borç kayıtları aşağıda gösterilmiştir:

a) Alacak

Bütçe geliri olarak tahsil edilip, özel kanunları gereğince diğer kurumlara aktarılmak üzere hesaplanan tutarlar bir taraftan bu hesaba alacak, 630-Giderler Hesabına borç; diğer taraftan 830-Bütçe Giderleri Hesabına borç, 835-Gider Yansıtma Hesabına alacak kaydedilir.

b) Borç

Bu hesapta kayıtlı tutarlardan nakden veya mahsuben ödenen tutarlar bu hesaba borç, 103-Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabı veya ilgili diğer hesaplara alacak kaydedilir.” hükmü yer almaktadır.

Bu maddelere göre; 363 Kamu İdareleri Payları Hesabının bütçe geliri olarak nakden veya mahsuben tahsil edilip, özel kanunları gereğince diğer kurumlara aktarılmak üzere hesaplanan tutarların izlenmesi için kullanılacağı ifade edilmektedir. Geçmiş yıl kesinleşmiş tahsisli olmayan bütçe gelirleri üzerinden ilgili mevzuata göre hesaplanıp aktarılan ajans payları bu hesapta muhasebeleştirilmelidir.

Ancak kurumda 5449 sayılı Kalkınma Ajanslarının Kuruluşu, Koordinasyonu ve Görevleri Hakkında Kanun’un 19 uncu maddesinin (d) bendi gereği ödemesi gerekli olan katılım payının 363 Kamu İdareleri Payları Hesabında izlenmediği anlaşılmıştır.

Bu hesabın kullanılmaması neticesinde mali tabloların gerçek durumu yansıtmadığı düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Kalkınma Ajansına ödenen katılım payları 363-Kamu İdareleri Payları Hesabında izlenecektir 2016 Mali Yılında Hesabın detayı kullanılmıştır" denilmektedir.

Sonuç olarak Bulgumuzda konu edilen husus İdare tarafından kabul edilerek, mevzuatta öngörülen işlemlerin 2016 mali yılından itibaren yapılmaya başlandığı bildirilmiş olup, konu, sonraki yıllar denetimlerimizde takip edilecektir.

BULGU 5: Gider Tahakkukları Hesaplarının Kullanılmaması

Kurum tarafından kullanılan banka kredilerine ilişkin içinde bulunulan faaliyet dönemini takip eden dönemlerde ödenebilir duruma gelecek olan faiz giderlerinin 381-Gider Tahakkukları ve 481- Gider Tahakkukları Hesaplarında izlenmesi gerekirken sadece 381 - Gider Tahakkukları Hesabında izlendiği tespit edilmiştir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 51'inci maddesinde; "*Kamu gelir ve giderleri tahakkuk ettirildikleri malî yılın hesaplarında gösterilir. Bütçe gelirleri tahsil edildiği, bütçe giderleri ise ödendiği yılda muhasebeleştirilir.*" hükmü yer almaktadır.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 381-Gider Tahakkukları Hesabının niteliğinin anlatıldığı 256'ncı maddesinde, "*Bu hesap, kısa vadeli iç ve dış mali borçlar hesap gruplarında izlenmeyen; tahakkuk etmiş giderlerden kaynaklanan ancak, içinde bulunulan faaliyet dönemini takip eden dönemde ödenebilir duruma gelecek olan tutarların izlenmesi için kullanılır. Dönem sonlarında uzun veya kısa vadeli yabancı kaynaklar ana hesap grubu içindeki tahviller dışında kalan borçlara ilişkin olarak tahakkuk ettirilen ve takip eden dönemde ödenecek olan işlemiş faiz tutarları 630 Giderler Hesabına borç, bu hesaba alacak kaydedilir.*" denilmektedir.

Aynı Yönetmeliğin 481-Gider Tahakkukları Hesabının niteliğinin anlatıldığı 298'inci maddesinde "*Bu hesap, uzun vadeli iç ve dış mali borçlar hesap gruplarında izlenmeyen; tahakkuk etmiş giderlerden kaynaklanan ancak, içinde bulunulan faaliyet dönemini takip eden dönemden sonraki dönemlerde ödenebilir duruma gelecek olan borçların izlenmesi için kullanılır.*" denilmektedir.

Kurumun muhasebe kayıtlarında uzun vadeli iç borçlanma faiz giderlerinin de 381-Gider Tahakkukları Hesabında gösterilmiştir. Gider tahakkukları hesaplarının vadeye göre ayrılmaması neticesinde mali tabloların gerçek durumu yansıtmadığı düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Usulü Yönetmeliğinin 298'inci maddesi (481- Gider Tahakkukları hesabı) göre işlem tesis edilecektir" denilmektedir.

Sonuç olarak Kurum tarafından bulguda belirtilen hususlara iştirak edilmekte olup, "Gider Tahakkukları Hesaplarının Mevzuat hükümlerine göre izleneceği" belirtilmiştir. Konu, sonraki yıllar denetimlerimizde takip edilecektir.

BULGU 6: Tahakkuk Eden Emlak, Çevre Temizlik ile İlan ve Reklam Vergilerinin Kısmen Tahsil Edilememesi

Tahakkuku yapılan Emlak Vergisi, Çevre Temizlik Vergisi ile İlan ve Reklam Vergisinin toplam 21.555.816,74 TL lık kısmının tahsil edilmediği anlaşılmıştır.

5393 sayılı Belediye Kanununun "Belediye Başkanının Görev ve Yetkileri" başlıklı 38'inci maddesinde aynen;

"Belediye başkanının görev ve yetkileri şunlardır:

a)Belediye teşkilâtının en üst amiri olarak belediye teşkilâtını sevk ve idare etmek, belediyenin hak ve menfaatlerini korumak.

...

f) Belediyenin gelir ve alacaklarını takip ve tahsil etmek.

..." denilmektedir.

Bu madde hükmüne göre belediyenin gelir ve alacaklarını takip ve tahsil etme görevi belediye başkanına verilmiş ve bu konuda belediye başkanı birinci derecede sorumlu kılınmıştır.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanununun "Muhasebe Hizmeti ve Muhasebe Yetkilisinin Yetki ve Sorumlulukları" başlıklı 61'inci maddesinde ise Muhasebe Yetkilisine gelirlerin ve alacakların tahsili görevi verilmiştir.

Batman Belediyesi hesaplarında yapılan inceleme sonucunda, aşağıdaki tabloda görüleceği üzere; önceki yıldan 18.630.637,94 TL vergi geliri tahakkukunun devredildiği, 2015 Yılı sonu itibarı ile toplam 45.424.357,66 TL vergi geliri tahakkuk ettirildiği, 2015 Yılı içinde toplam tahakkukun, 23.868.540,92 TL'sinin, tahsil edildiği, 2016 Yılına 21.555.816,74 TL tahakkuk artığı devredildiği ve belediye tahsilat oranının, % 52,5 'da kaldığı görülmüştür.

GELİR ve ALACAK ÇEŞİDİ	2014 YILINDAN DEVİR	2015 YILI TOPLAM TAHAKKUK	2015 NET TAHSİLÂT	2016 YILINA DEVREDEN TAHAKKUK ARTIĞI	ORAN (%)
Bina Vergisi	5.584.897,93	16.906.385,70	9.797.987,80	7.108.397,90	57,95
Arsa Vergisi	10.449.450,43	22.298.210,61	10.865.897,41	11.432.313,20	48,73
Arazi Vergisi	54.845,51	196.908,41	108.956,04	87.952,37	55,33
Çevre Tem. Ver.	765.297,29	3.342.497,22	2.229.664,04	1.112.833,18	66,71
İlan Reklam Vergisi	1.776.146,78	2.680.355,72	866.035,63	1.814.320,09	32,310
TOPLAM	18.630.637,94	45.424.357,66	23.868.540,92	21.555.816,74	52,50

Kamu idaresi cevabında; "Tahakkuk eden Emlak, Çevre Temizlik Vergisi ile İlan Reklam vergilerinin tahsili ve tahakkuk için 2016 yılı içinde Mobil ekip oluşturulmuş olup Borcu bulunan Mükelleflere ödeme emri gönderilmiş olup Gelirlerin tahsili yönünde çalışmalar devam etmektedir" denilmektedir.

Sonuç olarak Kurum tarafından bulguda belirtilen hususlara iştirak edilmekte olup, "Tahakkuku yapılan Emlak Vergisi, Çevre Temizlik Vergisi ile İlan ve Reklam Vergisinin tahsilat oranlarını arttırmak hususunda çalışmalara başlanıldığı." belirtilmiştir. Konu, sonraki yıllar denetimlerimizde takip edilecektir.

BULGU 7: Tahakkuk Etmiş Bazı Kira Gelirlerinin Tahsilatının Yapılmaması

Kurum ile kiracıları arasında yapılan sözleşmeye istinaden alınacak olan ve tahakkuku yapılan taşınmaz kira gelirlerinin toplam 2.738.139,67 TL tutarındaki kısmının tahsil edilmediği anlaşılmıştır.

5393 sayılı Belediye Kanununun "Belediye Başkanının Görev ve Yetkileri" başlıklı 38'inci maddesinde aynen;

"Belediye başkanının görev ve yetkileri şunlardır:

- a) *Belediye teşkilâtının en üst amiri olarak belediye teşkilâtını sevk ve idare etmek, belediyenin hak ve menfaatlerini korumak.*

...

f) *Belediyenin gelir ve alacaklarını takip ve tahsil etmek.*

...” denilmektedir.

Bu madde hükmüne göre belediyenin gelir ve alacaklarını takip ve tahsil etme görevi belediye başkanına verilmiş ve bu konuda belediye başkanı birinci derecede sorumlu kılınmıştır.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanununun “*Muhasebe Hizmeti ve Muhasebe Yetkilisinin Yetki ve Sorumlulukları*” başlıklı 61'inci maddesinde ise Muhasebe Yetkilisine gelirlerin ve alacakların tahsili görevi verilmiştir.

Batman Belediyesi hesaplarında yapılan inceleme sonucunda, aşağıdaki tabloda görüleceği üzere; 2014 Yılından 2.840.922,89 TL kira alacağının devir edildiği, 2015 Yılı sonu itibariyle toplam 4.811.701,65 TL taşınmaz kira gelirin tahakkuk ettirildiği, 2015 Yılı kira alacağı tahsilatının, 2.073.561,98 TL olduğu, 2016 Yılına devreden kira alacağı tahakkuk artığının, 2.738.139,67 TL olduğu ve belediye kira alacağı tahsilat oranının, % 43,09 da kaldığı görülmüştür.

GELİR ve ALACAK ÇEŞİDİ	2014 YILINDAN DEVİR	2015 YILI TOPLAM TAHAKKUK	2015 NET TAHSİLÂT	2016 YILINA DEVİR	TAHSİLAT ORANI (%)
Kira Gelirleri	2.840.922,89	4.811.701,65	2.073.561,98	2.738.139,67	43,09

Kamu idaresi cevabında; "Kira gelirlerinin Tahsili yönünde Borçlu olan Mükelleflere 2016 yılında borçlarını ödemeleri yönünde tebligat yapılmış olup kira gelirlerin tahsili yönünde çalışmalar devam etmektedir" denilmektedir.

Sonuç olarak Bulgumuzda konu edilen tahakkuku yapılmış bulunan kira gelirlerinin bir kısmının tahsil edilememesi hususu İdare tarafından kabul edilerek, bu konu ile ilgili çalışmaların yapıldığı borçlu mükelleflere ödeme emri gönderildiği bildirilmiş olup, konu, sonraki yıllar denetimlerimizde takip edilecektir.

BULGU 8: Tahakkuk Etmis Su Hizmeti Satış Gelirlerinin Tahsilatının Kısmen Yapılmaması

Tahakkuku yapılan su hizmeti satış gelirlerinin toplam 14.498.984,74 TL lık kısmının tahsil edilmediği anlaşılmıştır.

5393 sayılı Belediye Kanununun “Belediye Başkanının Görev ve Yetkileri” başlıklı 38’inci maddesinde aynen;

“Belediye başkanının görev ve yetkileri şunlardır:

a) Belediye teşkilâtının en üst amiri olarak belediye teşkilâtını sevk ve idare etmek, belediyenin hak ve menfaatlerini korumak.

...

f) Belediyenin gelir ve alacaklarını takip ve tahsil etmek.

...” denilmektedir.

Bu madde hükmüne göre belediyenin gelir ve alacaklarını takip ve tahsil etme görevi belediye başkanına verilmiş ve bu konuda belediye başkanı birinci derecede sorumlu kılınmıştır.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanununun “Muhasebe Hizmeti ve Muhasebe Yetkilisinin Yetki ve Sorumlulukları” başlıklı 61’inci maddesinde ise Muhasebe Yetkilisine gelirlerin ve alacakların tahsili görevi verilmiştir.

Batman Belediyesi hesaplarının incelenmesi sonucunda, aşağıdaki tabloda görüleceği üzere; önceki yıldan 13.896.591,50 TL su hizmeti satış geliri tahakkukunun devredildiği, 2015 Yılı sonu itibarı ile toplam 39.863.654,60 TL su hizmeti satış geliri tahakkuk ettirildiği, 2015 Yılı içinde toplam tahakkukun, 24.759.886,74 TL tutarının, tahsil edildiği, 2016 Yılına 15.103.767,86 TL tahakkuk artışı devredildiği ve belediyenin tahsilat oranının, % 62,11’de kaldığı görülmüştür.

GELİR ÇEŞİDİ	2014 DEVREDEN TAHAKKUK ARTIĞI	2015 YILI TOPLAM TAHAKKUK	2015 NET TAHSİLAT	2016 YILINA DEVİR	TAHSİLAT ORANI (%)
Su Hizmet Satış Hasılatı	13.896.591,50	39.863.654,60	24.759.886,74	15.103.767,86	62,11

Kamu idaresi cevabında; "Su hizmetlerine ilişkin gelirlerin tahsili yönünde Borçlu Mükelleflere 2016 mali yılı içinde kolaylıklar sağlanmış tüm borçlu mükelleflere bu imkândan yararlanmaları için tebligat yapılmıştır" denilmektedir.

Sonuç olarak Bulgumuzda konu edilen su satış gelirlerinin bir kısmının tahsil edilememesi hususu İdare tarafından kabul edilerek, bu konu ile ilgili çalışmaların yapıldığı borçlu mükelleflere ödeme emri gönderildiği bildirilmiş olup, konu, sonraki yıllar denetimlerimizde takip edilecektir.

BULGU 9: Özel Bankalar Aracılığıyla Yapılan Tahsilatların, Kamu Bankaları Hesaplarına Aktarılmaması

Kurumun Bankalar Hesabının incelenmesi neticesinde, özel bankalarda yer alan gelir tahsilat tutarlarının, Kamu Haznedarlığı Genel Tebliğinin ilgili hükümlerine uygun olarak kamu bankalarına aktarılmadığı anlaşılmıştır.

11 Eylül 2013 tarihinde çıkartılan Kamu Haznedarlığı Genel Tebliğinin "Uygulama ve kullanılacak araçlar" başlıklı 5 inci maddesinin üçüncü fıkrası 'a' bendi aynen;

"18/6/2011 tarihli ve 27968 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Genel Bütçe Kapsamındaki Kamu İdarelerinin Ödeme ve Tahsilat İşlemlerinin Elektronik Ortamda Gerçekleştirilmesine İlişkin Usul ve Esaslardaki hükümler saklı kalmak kaydı ile Kurumlar; Faaliyetleri kapsamında yaptıracakları tahsilat ve ödeme işlemleri için yurtiçinde yerleşik diğer bankaları ve Posta ve Telgraf Teşkilatı A.Ş.'yi de kullanabilir. Gerçekleştirilen tahsilat tutarlarının, özel kanunların verdiği yetki kapsamında yapılan düzenlemelerde yer alan hükümler saklı kalmak kaydı ile takip eden işgünü içinde ilgili kurumun kamu sermayeli bankadaki hesabına aktarılması zorunludur." hükmü yer almaktadır.

Batman Belediyesinin banka hesaplarının incelenmesi sonucunda belediyenin özel banka hesaplarında bulunan 573.557,00 TL tutarındaki tahsilatının 2015 yılı içerisinde belediyenin kamu banka hesaplarına aktarılmayarak, ilgili tutarın kamu bankalarında nemalanması engellenmiştir. Bu durumun ilgili tebliğ hükümlerine aykırılık teşkil ettiği düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Kamu Haznedarlığı genel Tebliğinin "Uygulama ve kullanılacak araçlar" başlıklı 5 inci maddesinin üçüncü fıkrasına göre işlem gerçekleştirilecektir" denilmektedir.

Sonuç olarak Bulgumuzda konu edilen idarenin özel bankalar aracılığıyla yapmış bulunduğu bir kısım tahsilatların kamu bankalarına aktarılmaması hususu idare tarafından kabul edilerek, Kamu Haznedarlığı Genel Tebliğince öngörülen işlemlerin yapılacağı bildirilmiştir.

Tebliğin amacı mali kaynaklarının etkin ve verimli kullanılması ve izlenebilmesini sağlamak olduğundan bu konuda idarenin yapması gereken işlemler sonraki yıl denetimlerinde de takip edilecektir.

BULGU 10: İç Denetim Biriminin İhdas Edilmemesi ve İç Denetçi Atanmaması

Kurumda iç denetim biriminin ihdas edilmediği ve iç denetçi atamasının yapılmadığı tespit edilmiştir.

Kamu yönetiminde hesap verilebilirliğin ve mali saydamlığın sağlanması amacıyla etkili bir iç denetim sisteminin kurulması zorunluluğu ortaya çıkmış ve bunun sonucu olarak iç denetim sistemi 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununda düzenlenmiştir.

5018 sayılı Kanunun iç denetimi düzenleyen 63'üncü maddesinde iç denetim; "kamu idaresinin çalışmalarına değer katmak ve geliştirmek için kaynakların ekonomiklik, etkililik ve verimlilik esaslarına göre yönetilip yönetilmediğini değerlendirmek ve rehberlik yapmak amacıyla yapılan bağımsız, nesnel güvence sağlama ve danışmanlık faaliyetidir." şeklinde tanımlanmıştır.

Yine aynı kanunun "İç Denetim" başlıklı 63'üncü maddesinde; "İç denetim, iç denetçiler tarafından yapılır" denilmektedir.

İç Denetçilerin Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmeliğin 7'inci maddesinde iç denetim alanı ve 15'inci maddesinde iç denetçinin görevleri sayılmıştır.

Kanun maddesinin amacından anlaşılacağı üzere iç denetim fonksiyonunun yeterli ve etkin bir biçimde yürütülmesi, yönetim hedeflerinin gerçekleştirilmesinin güvence altına alınmasını sağlamaktadır. Güçlü bir iç denetim, kurumun denetim mekanizmalarının sağlıklı çalışmasına katkıda bulunur. Çünkü iç denetim faaliyeti kurum yönetimine destek olmak için özel olarak konumlandırılmış bir faaliyettir. Bu açılarından bakıldığında iç denetimin iyi bir

kurumsal yönetimin en sağlam güvencesi olacağını, kurumun yeniden yapılanmasına yardımcı olmanın yanında, performansını yükselteceğini, yönetimde profesyonelleşmeye katkı sağlayacağını ve sonuçta kurumsal kültür oluşumuna olumlu etki edeceğini söylemek mümkündür.

Kurumun uhdesine verilmiş olan 3 adet iç denetçi kadrosu olmasına karşın hali hazırda ataması yapılmış iç denetçi bulunmamaktadır.

Kurumda iç denetim biriminin kurulmaması dolayısıyla, iç denetimin amacının ve iç denetim birimine atfedilen görevlerin yerine getirilmediği düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "İç denetim biriminin ihdas edilmesi ve iç denetçinin atanması için Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ilgili maddelerine riayet edilecektir" denilmektedir.

Sonuç olarak Kurum tarafından bulguda belirtilen hususlara iştirak edilmekte olup, Belediye bünyesinde iç denetim birimi kurulması için gerekli çalışmalara başlanılacağı ifade edilmektedir. Konu, sonraki yıllar denetimlerimizde takip edilecektir.

BULGU 11: Yevmiye Madde Numaraları Sıralamasında Boşlukların Bulunması

Kurumun muhasebe işlemlerinde, yevmiye numara sırasına riayet edilmeyerek bazı yevmiye sıra numaralarının kullanılmadığı tespit edilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin "Yevmiye sistemi, muhasebeleştirme belgeleri ve açılış kayıtları" başlıklı 43'üncü maddesinde "*Muhasebeleştirme belgelerinin yevmiye tarih ve numarası sütunlarına, gerçekleşen işlemlerin kayda geçirildikleri tarih ile hesap döneminin başında (1)'den başlayıp, hesap döneminin sonuna kadar devam eden birer numara verilir. Gerek yevmiye defteri ve gerekse büyük defter ve yardımcı defter kayıtlarında bu yevmiye numaraları esastır.*" denilmektedir.

Bu hükme göre muhasebe işlemlerinin yevmiye tarih ve numara sırasına göre ve maddeler halinde yevmiye defterine günlük olarak kaydedilmesi ve hesap döneminin başında (1)'den başlayıp, hesap döneminin sonuna kadar devam eden birer numara verilmesi gerekmektedir.

Ancak mevcut durumda, ilgili yönetmelik hükmüne aykırı olarak ekteki dosyada da görüleceği üzere 2015 Yılı boyunca 80 adet yevmiye numarasının kullanılmadığı

görülmüştür.

Kurumun yevmiye sıra numaralarını, yönetmeliğin ilgili hükmüne göre teselsül ettirerek kullanması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Usulü Yönetmeliği'nin "Yevmiye sistemi, muhasebeleştirme belgeleri ve açılış kayıtları" başlıklı 43'üncü maddesine göre işlem tesis edilecektir. Yönetmelik hükmüne göre yevmiye numaraları teselsül ettirilecektir" denilmektedir

Sonuç olarak Bulgumuzda konu edilen husus İdare tarafından kabul edilerek, mevzuatta öngörülen işlemlerin yapılacağı bildirilmiş olup, konu, sonraki yıllar denetimlerimizde takip edilecektir.

8. EKLER**Ek 1: Kamu İdaresi Mali Tabloları**

2015 BİLANÇO TABLOSU			
1 DONEN VARLIKLAR	83.366.296,00	3-KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	34.624.467,09
10 Hazır Değerler	18.193.338,09	30-Kisa Vadeli İç Mali Borçlar	0,00
101 Alınan Çekler Hesabı	0,00	300-Banka Kredileri Hesabı	0,00
102 Banka Hesabı	17.658.046,26	303-Kamu İdarelerine Mali Borçlar Hesabı	0,00
103 Verilen Çekler Ve Gönderme Emirleri Hesabı	0,00	31-Kisa Vadeli Dış Mali Borçlar	
105 Döviz Hesabı	0,00	32-Faaliyet Borçları	11.336.284,76
109 Banka Kredi Kartlarından Alacaklar Hesabı	535.291,83	320-Bütçe Emanetleri Hesabı	11.336.284,76
11 Menkul Kıymet ve Varlıklar		33-Emanet Yabancı Kaynaklar	3.119.277,02
12 Faaliyet Alacakları	42.213.667,42	330-Alınan Depozito Ve Teminatlar Hesabı	2.846.720,76
120 Gelirlerden Alacaklar Hesabı	0,00	333-Emanetler Hesabı	272.556,26
121 Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabı	41.599.819,67	34-Alınan Avanslar	
122 Gelirlerden Tecilli Ve Tehirli Alacaklar H	451.705,72	36-Ödenecek Vergi ve Diğer Yükümlülükler	20.168.905,31
126 Verilen Depozito Ve Teminatlar Hesabı	162.142,03	360-Ödenecek Vergi Ve Fonlar Hesabı	0,00
13 Kurum Alacakları	116.000,00	361-Ödenecek Sosyal Güvenlik Kesintileri Hesap	0,00
137 Takipteki Kurum Alacakları Hesabı	116.000,00	362-Fonlar Veya Diğer Kamu İdareleri Adına Yatırılan	8,31
14 Diğer Alacaklar	200.900,29	363-Kamu İdareleri Payları Hesabı	5.300.317,33
140 Kişilerden Alacaklar Hesabı	200.900,29	368-Vadesi Geçmiş, Ertelemiş Veya Taksitlendi	14.868.579,67
15 Stoklar		37-Borç ve Gider Karşılıkları	0,00
16 Ön Ödemeler	469.730,19	372-Kidem Tazminatı Karşılığı Hesabı	0,00

160 İş Avans Ve Kredileri Hesabı	0,00	38-Gelecek Aylara Ait Gelirler ve Gider Tahakkuklar	0,00
161 Personel Avansları Hesabı	0,00	381-Gider Tahakkukları Hesabı	0,00
162 Bütçe Dışı Avans Ve Krediler Hesabı	469.730,19	39-Diger Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar	0,00
19 Diğer Donen Varlıklar	22.172.660,01	391-Hesaplanan Katma Değer Vergisi Hesabı	0,00
190 Devreden Katma Değer Vergisi Hesabı	22.172.660,01	4-UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	146.176.253,60
191 İndirilecek Katma Değer Vergisi Hesabı	0,00	40-Uzun Vadeli İç Mali Borçlar	146.176.253,60
2 DURAN VARLIKLAR	301.023.681,78	400-Banka Kredileri Hesabı	110.306.209,79
21 Menkul Varlıklar		403-Kamu İdarelerine Mali Borçlar Hesabı	35.870.043,81
22 Faaliyet Alacakları		41-Uzun Vadeli Dış Mali Borçlar	0,00
23 Kurum Alacakları		410-Dış Mali Borçlar Hesabı	0,00
24 Mali Duran Varlıklar	12.122.623,24	43-Diger Borçlar	
240 Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesap	11.657.623,24	44-Alınan Avanslar	
241 Mal Ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan	465.000,00	48-Gelecek Yıllara Ait Gelirler	
25 Maddi Duran Varlıklar	288.901.058,54	49-Diğer Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklar	
250 Arazi Ve Arsalar Hesabı	9.174.173,56	47-Borç ve Gider Karşılıkları	0,00
251 Yeraltı Ve Yerüstü Düzenleri Hesabı	230.949.808,13	472-Kidem Tazminatı Karşılığı Hesabı	0,00
252 Binalar Hesabı	44.696.988,54	5-ÖZ KAYNAKLAR	203.589.257,09
253 Tesis, Makine Ve Cihazlar Hesabı	897.251,19	50-Net Değer/Sermaye	51.142.835,27
254 Taşitlar Hesabı	28.602.998,14	500-Net Değer Hesabı	51.142.835,27
255 Demirbaşlar Hesabı	5.924.363,06	51-Değer Hareketleri	
257 Birikmiş Amortismanlar Hesabı (-)	-31.344.524,08	52-Yeniden Değerleme Farkları	39.833.452,11
258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı	0,00	522-Yeniden Değerleme Farkları Hesabı	39.833.452,11
26 Maddi Olmayan Duran Varlıklar	0,00	57-Gecmiş Yıllar Olumlu Faaliyet Sonuçları	108.986.018,93
260 Haklar Hesabı	66.021,00	570-Geçmiş Yıllar Olumlu Faaliyet Sonuçları Hesabı	108.986.018,93

268 Birikmiş Amortismanlar Hesabı (-)	-66.021,00	58-Gecmiş Yıllar Olumsuz Faaliyet Sonuçları	0,00
28 Gelecek Yıllara Ait Giderler		580-Geçmiş Yıllar Olumsuz Faaliyet Sonuçları Hesabı	0,00
29 Diğer Duran Varlıklar		59-Donem Faaliyet Sonuçları	3.626.950,78
		590-Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu Hesabı	3.626.950,78
AKTİF TOPLAMI:	384.389.977,78	PASİF TOPLAMI:	384.389.977,78

2015 FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU									
Hesap Kodu	Kd1	Kd2	HESAP ADI	Tutar(TL)	Hesap Kodu	Kd1	Kd2	HESAP ADI	Tutar(TL)
630	01		Personel Giderleri	49.860.919,46	600	01		Vergi Gelirleri	24.863.107,94
630	01	1	Memurlar	12.340.019,97	600	01	2	Mülkiyet Üzerinden Alınan Vergiler	15.692.307,67
630	01	2	Sözleşmeli Personel	504.060,18	600	01	3	Dahilde Alınan Mal ve Hizmet Vergiler	6.318.066,31
630	01	3	İşçiler	35.416.337,66	600	01	6	Harçlar	2.852.733,96
630	01	4	Geçici Personel	292.264,70	600	01	9	Başka Yerde Sınıflandırılmayan Vergiler	0,00
630	01	5	Diğer Personel	1.308.236,95	600	03		Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	26.161.865,50
630	02		Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	9.253.439,42	600	03	1	Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	24.874.288,16
630	02	1	Memurlar	1.685.241,36	600	03	6	Kira Gelirleri	1.287.577,34
630	02	2	Sözleşmeli Personel	76.623,54	600	04		Alınan Bağış ve Yardımlar	999.754,22
630	02	3	İşçiler	7.421.229,60	600	04	1	Yurt Dışından Alınan Bağış ve Yardımlar	315.653,43

630	02	5	Diğer Personel	70.344,92	600	04	4	Kurumlardan ve Kişilerden Alınan Yardımlar	4.700,00
630	03		Mal Ve Hizmet Alım Giderleri	85.184.073,43	600	04	5	Proje Yardımları	679.400,79
630	03	1	Üretime Yönelik Mal Ve Malzeme Al	6.569.876,94	600	05		Diğer Gelirler	180.853.691,70
630	03	2	Tüketime Yönelik Mal Ve Malzeme A	23.571.458,18	600	05	1	Faiz Gelirleri	2.747.579,83
630	03	3	Yolluklar	201.651,28	600	05	2	Kişi ve Kurumlardan Alınan Paylar	175.906.788,45
630	03	4	Görev Giderleri	929.580,63	600	05	3	Para Cezaları	1.067.626,43
630	03	5	Hizmet Alımları	47.213.033,55	600	05	9	Diğer Çeşitli Gelirler	1.131.696,99
630	03	6	Temsil Ve Tanıtma Giderleri	1.745.304,11					
630	03	7	Menkul Mal, Gayrimaddi Hak Alım, Bakım Ve Onarım Giderleri	4.573.962,34					
630	03	8	Gayrimenkul Mal Bakım Ve Onarım Giderleri	308.465,24					
630	03	9	Tedavi Ve Cenaze Giderleri	70.741,16					
630	04		Faiz Giderleri	65.732.771,03					
630	04	2	Diğer İç Borç Faiz Giderleri	65.732.771,03					
630	04	3	Dış Borç Faiz Giderleri	0,00					
630	05		Cari Transferler	6.075.158,73					
630	05	1	Görev Zararları	0,00					
630	05	3	Kar Amacı Gütmeyen Kuruluşlara Yapılan Transferler	3.902.508,36					
630	05	4	Hane Halkına Yapılan Transferler	2.172.650,37					
630	13		Amortisman Giderleri	13.145.106,51					

630	13	1	Maddi Duran Varlıkların Amortisman	13.079.085,51						
630	13	2	Maddi Olmayan Duran Varlıkların Amortisman	66.021,00						
GİDERLER TOPLAMI				229.251.468,58					GELİRLER TOPLAMI	232.878.419,36

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<http://www.sayistay.gov.tr>